

RAHANDUSMINISTEERIUM

Eesti Linnade Liit
Ahtri 8
15078 TALLINN

Teie

Meie *M. OI.* 2006 nr 5-1/3536

Eesti Maaomavalitsuste Liit
Tatari 23/25
10116 TALLINN

Märgukiri maamaksuseaduse § 11 tõlgendamisest

Õiguskantsler pöördus 6. juunil 2005. a Riigikogu rahanduskomisjoni poole märgukirjaga maamaksuseaduse (edaspidi MMS) § 11 tõlgendamise kohta. Komisjon küsis kirjas toodud probleemide kohta arvamuse Justiitsministeeriumilt, Rahandusministeeriumilt ja Riigikogu Kantselei juriidiliselt osakonnalt ning võttis oma 21. novembri 2005. a istungil seisukoha, et maamaksuseaduse volitusnorm ei vaja täpsustamist, küll aga oleks vaja kohalikele omavalitsusüksustele selgitada, kuidas anda maksuvabastust nii, et see ei oleks vastuolus põhiseadusega. Seetõttu pöördume Teie kui kohalike omavalitsusüksuste katusorganisatsioonide poole, et kõnealune informatsioon efektiivseimalt edastada.

MMS § 11 sätestab sõnaselgelt, et kohalik omavalitsus võib pensioni saajad ja/või represseeritud/represseerituga võrdsustatud isikud vabastada maamaksust, s.t et tal ei ole selleks kohustust. Samas, kui ta otsustab seda teha, peab see olema kooskõlas MMS § 11 lõigetega 2 ja 2¹ ning põhiseaduse §-ga 12. MMS § 11 lg 3 kohaselt otsustab maksuvabastuse kohaliku omavalitsusüksuse täitevorgan omavalitsusüksuse volikogu poolt kehtestatud ulatuses ja korras. Nimetatud norm annab aluse otsustada maamaksuvabastuse suuruse üle arväärtuses (§ 11 lõikes 2 toodud pindala kuni 0,1 ha või kuni 1,0 ha ning §-s 5 toodud maamaksumäär 0,1 kuni 2,5 protsenti). Nendes piirides on kohalikul omavalitsusel seega õigus täpsustada konkreetset maamaksukohustust ning -vabastust ja selline õigus on põhiseadusega kooskõlas.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 113 kohaselt ei tohi maksu ühegi kohustusliku elemendi kehtestamist delegeerida täidesaatvale võimule. Riigikohus on oma otsuses (RKPJKo 23.03.1998 – RT I 1998, 31/31, 432) märkinud, et kõik maksuõigussuhte kohustuslikud elemendid – maksumaksja, maksu objekt, maksumäär, maksu saaja, maksu tasumise kord ja tähtpäev – peavad olema kindlaks määratud seaduses. Maksuõigussuhte fakultatiivne element maksusoodustus peab (kui seda soovitakse rakendada) samuti olema sätestatud seaduses. Üksikute elementide osas

Suur-Ameerika 1
15006 Tallinn

Telefon: 611 3558
Faks: 696 6810
<http://www.fin.ee>

EESTI LINNADE LIIT
E-post: info@fin.ee
kantselei@fin.ee
SAABUNUD 13.01.06
NR

Reg. kood 70000272

otsustusõiguse delegeerimine täitevvõimule rikub võimude lahususe ja tasakaalu põhimõtet ning on seetõttu põhiseadusvastane. Samas otsuses on siiski aktsepteeritud, et § 113 ei välista teatud tingimuste täitmisel maksumäära sätestamist alam- ja ülemmäärana, nii nagu see on maamaksu puhul, kuid alammääraks ei tohi olla null. Sellest otsusest tulenevalt saab aga järeldada, et täiendavaid tingimusi maksuvabastuse andmiseks ei tohi kohalik omavalitsusüksus sätestada.

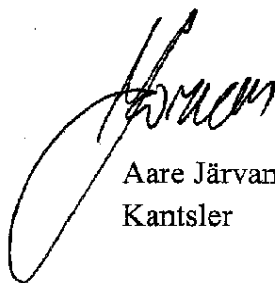
Põhiseaduse § 12 kohaselt on kõik seaduse ees võrdsed. Sellest põhimõttest tulenevalt peab võrdses olukorras olevaid isikuid võrdselt kohtlema. Seega kui kohalik omavalitsusüksus on otsustanud anda maamaksuvabastuse pensionäridele/represseeritutele, siis tuleb vabastada maksukohustusest kõik seda taotlenud pensionärid/represseeritud, seadmata maksuvabastuse andmisele mingeid lisatingimusi nagu nt elukoha registreeritus Eesti rahvastikuregistris vastava kohaliku omavalitsusüksuse territooriumil või pensionisaaja mittetöötamine.

Eeltoodust tulenevalt palume Teil teavitada kõiki Teie organisatsioonidesse kuuluvaid kohalikke omavalitsusüksusi, et tagada maamaksuseaduse § 11 kohaldamine moel, mis ei oleks vastuolus põhiseaduse ega Riigikohtu seisukohtadega.

Lugupidamisega

Aivar Sõerd
Minister

Aare Järvan
Kantsler